

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:

Egész évre	100 L.
Fél évre	50 L.
Negyed évre	30 L.
Egyes szám ára	2 L.

Főszerkesztő:

GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztő:

PETRES KÁLMÁN

Megjelenik minden szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Str. Baron L. Pop (volt Brassai-utca) 5. szám

Erdély jeles szülöttei.

— KRIZA JÁNOS. —

Ezt az arcképet jól megnézd, székely atyámfia, mert ez egyik legrégebbi, leghüségesebb, legszeretőbb barátodat ábrázolja.

Kriza János unitárius püspök emlékéért költő képe ez, kinek unitárius iskolákban és eklézsiákban a múlt heten üjtötták föl halála ötven éves fordulója alkalmából.

Hazája Erdővidék volt. Az az Erdővidék, amely olyan sok nagy embert, tudóst, szépírókat adott a magyarságnak. Az az Erdővidék, hol minden fiugyermeket katonának szült az anyja s ahol fél százéban az ekeszarvával, sisikban a karddal élte székelység sok gondot s kevés örömet adó életét.

Kriza egyszerű, de fogékony lelke korán megismerte s nagyon megszerette e sok gondú és kevés örömlű népet. Megismerte és megszerette abban az időben, amikor ez még nem volt szombat. Amikor még a harisnya nem igen ment ember számba. Amikor az ember még csak a

nadrágnál kezdődött. Amikor Petőfi még nem kiáltotta volt bele a világba: „Égbe a népet!“ Kriza már ebben az időben irogatta gyönyörű verseit e nép életéről. Törhetetlen hive volt a hún-

székely atyafiságnak. Pecsétes írást kérnek tőled, — mondja egyik szellemes versecskéjében, — pecsétes írást annak bizonyítására, hogy Attila ivadéka vagy. Te, székely, hallgattál, de tetteiddel irtad be a históriába: „Attila népe vagyok!“

Aztán megénekelte a búsan szántogató székely fiucskát, ki alig cseperedik akkorára, hogy megtudja ülni a „kabalát“, már kénytelen belekóstolni a nehéz, nyomoruságos életbe, mert apját katonának vitték. Vajjon meghallja-e még egyszer „zöld erdő zugását, vadgalamb bugását?“

De nemcsak maga énekelt a székelységről, hanem fölfigyelt arra is, amit a székely énekelt. Felismerte, talán sokkal korábban, mint mások, mily mérhetetlen becsüek a nép száján élő nóták, beszédek és néhány lelkes székely barátjával ezeknek gyűjtésébe fogott.

Egy-egy székely ház mestergerendáján a biblia s a kalendárium

BCU Cluj / Central University Library Cluj

*Kriza János
Magyar Unitárius püspök.*

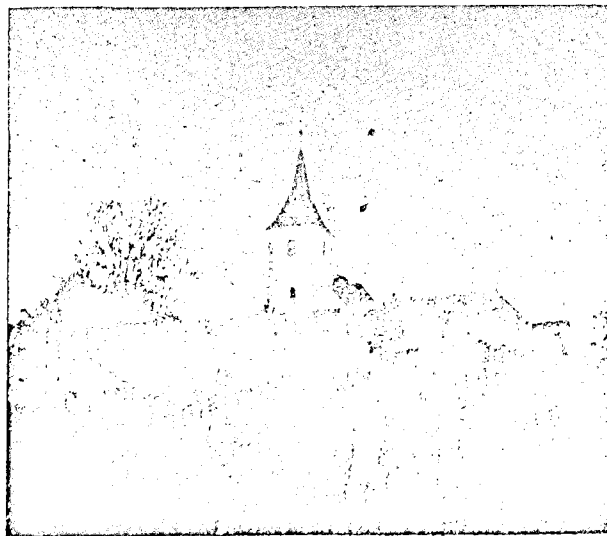
mellett bizonyára még most is megtalálható egy régi, vastag könyv. A címe: „Vadrózsák“ Kriza székely népköltési gyűjteménye. Mennyi sok szép vers van benne! *Kádár Kata, Barcsai, Julia szép leány, Kőmíves Kelemenné.* Aztán az a kacagtató „pástilus“ a tordátfalvi legények dicsőséges megfutásáról a martonosiak elől. Aztán az a sok szép bánatos nóta! Aztán a gyönyörűnél gyönyörűbb „beszéddek:“ *Tündér Erzsébet, Megöle Istéfán, A mőndölécskék.* Meg ismét a sok furcsa találós mese: „Virág mondja virágnak, várja végit világnak...“ Hát még az a sok jóízű versike, amit ennek előtte tánc közben szoktak volt elkurjantgatni! De ki győzné mindazt a sok szépséget és érdekességet elszámolni, ami e könyvben föltalálható? S mindez szakasztott azon a nyelven, ahogy be-

szélik. Az ember, akár a háromszéki, akár a kereszturvidéki, akár a marosszéki, mintha csak a tulajdon édesanyját hallaná beszélni.

Nem hiába, hogy a mestergerendán a biblia mellett van ez a könyv. Ez csakugyan a székelység bibliája. S ha valaki szép mesét, szép nótát akar írni, az, mint a pap, ma is ebből a bibliából veszi a textust.

Kriza és az ő köre már a múlt század harmincas éveiben kezdtek gyűjteni a székely népköltési termékeket, amikor Magyarországon efféle még nem igen gondoltak. Mégis a magyarországi gyűjtemény hamarabb jelent meg, mint a Vadrózsák. Krizáké korábban főztek, de más jobbkor talált. Hiába, nehéz dolog volt akkor Erdélyben könyvet kinyomtatni. (Ma sem éppen könnyű.) Hanem mikor aztán megjelent a könyv, elbámult rá a magyar haza. „Nini! — mondták odaát, — hiszen ezek még szebbek, mint a mieink. Amelyik népnek ilyen szellemi termékei vannak, azt tisztelet és megbecsülés illeti.“ És a székely név tisztelt és becsült lett.

Most már divatba jöttél, harisnyás székely népem. Sok hivatott és hivatlan próféta prédikál neked. Annyi mindent tálnak elődbe, hogy sokszor magad sem tudod, táplálni akarnak-e, vagy megégetni.

Nagyajta
várkastélyos temploma.

Ingadozásaidban, habozásaid kérepedte vedd le a mestergerendáról Kriza bibliáját. Olvasd szívesen, galmasan. Meríts belőle fajtáradat, a törhetetlen ragaszkodás, és erős hitet egy szebb jövőért.

Márkos Albert.

Csak egy szó

Szív szól szívednek imé.

Testvérem, magyar testvérem! Add kezembe a becsületes mértéktől kérges tenyered. Nézz szemembe, hadd egyesüljön lelked hadd frissüljek, lelkesüljek fel becsületes tekintetedtől.

Őszinte szeretettel tekintek rád. Érzed-e ezt?

Ha igen, úgy hallgass reám, hiszen olyan régen akartam veled egyetmást megbeszélni. Szeretném valamit lelkedbe önteni abból, ami engem hevít, lelkesít.

Vasárnap van, amikor lapunkon a magyarságunk közös kincse, a „Magyar Nép“ kezredbe kerül.

Látod, amikor a sorokat olvasod: én beszélek hozzád a sorok közül. Én a te testvéred. Nem vagyok idegen, ne félj hallgatni engem. Vér vagy te véredből, szív a te szívedből. Közös őseink vannak, közös gyökér is, közös a föld is, közös a táplálkozásunk: Erdély Sorsunk is közös: a szomorú egyforma szenvedés, egyforma megpróbáltatások és kímélet.

Szeretlek téged!

Isten olyan szívet adott nekem, amely fajtát lángolóan szeret.

Bebizonyítsam?

Első bizonyosságom e párt, amellyel hozzád kiáltok. Nincs nekem előttem távolságok. Tengeren innen, tengeren túl vagy? Nem számít. Innen nőtél ki az életemből, a lágomból s ez elég nekem.

Ne utasítsd vissza, amit megadani fogok neked. Tudom, hogy matlan vagy a szép szavakkal szemben, sokszor becsaptak veled. Azért félsz tőlük. Nem félj! Ne félj azért — nem sült ki tőlük az írásból pénzkérés. Tud-

Te is szegény vagy, ugyan mit kérjek tőled?

Igaz barátod vagyok, hallgass rám, olyan jól esik nekem is, de tudom, hogy neked is a beszéd nekem olyan sok mondanivalót jelent. Van hozzád...

A nagy háború után hazajöttél nem, hazajöttünk — hiszen én is veled szenvedtem.

Azonban valamit ott hagytál a harctéren...

Sok az életét, de te annál is többet: *te a szivedet, a szeretetedet...*

Nagy veszteség soraink ritkítása, de még nagyobb veszteség a ritkult soraink között dúló szeretetlenség, viszály...

Jobban szétszór, jobban szétzavart, mint a gránátrobbanás. Kedves magyar testvérem, nem emlékszem rád.

A szivedet, a fajszereteted oda hagytad, de cserébe hoztál valami más — oh bár ne hoztad volna...

Az önzést, a bosszu fegyverét, a zongó indulatot.

A harctéren érthető volt a magyardragondolás, az életmentés, mert a saládod, itthon élő — apára várt.

Az életosztón is azt súgta, hogy maradj magad. De itthon, testvérek között, ez az elv kész veszedelem! Azt mondják ezek után, hogy rossz vagy. Ném igaz!

Én ismerlek téged. De a gonosz öngyök láttára eltompult, megdermedt szivedet fel kell éleszteni, le kell kelteni.

Kedves testvérem, szivedhez szólunk — tekints magadba!

Ne láss ellenséget a drága magyar szót beszélő, igaz magyar testvéredben. Ugy szeretném megvédeni veled, valami csodás hatással átönteni szivedbe a tudást:

Magyarok, szeressük egyet!

Ugy szeretném azt, hogy mi-

te sorokról felveszed tekintet-

ed, az a tekintet soha se vál-

jon barátságatlanra, haragosra

magyar testvéreddel szemben.

Nezd mindjárt a szomszédon,

amikor az édes magyar

leppen el ajkáról. Folytasd a

szeli fajtestvéreiden, végezd

az ellenségeiden, haragosaidon, mondjad:

— *Testvér, béküljünk ki!*

Magyar testvérek, szeressük egymást!

(Kisbács) *Simon Sándor.*

BELPOLITIKA

A szászrégeni választás. Hosszu és izgalmas korteskedés után március 23-án lezajlott a szászrégeni követválasztás. Eredménye az, hogy a Néppárt jelöltje, Goga Oktávián 3414 szavazatot kapott, a Nemzeti párté: Voicu Nitescu 3375-öt. Így tehát 39 szótöbbséggel Goga lett a kerület képviselője. Az teljesedett be, amit vártunk, bár — megvalljuk — jobb eredményre számítottunk a szavazatok arányánál. A választás maga azért két szempontból is megnyugtató. Először bizonyítja azt, hogy a nép élénken érdeklődik a maga sorsa iránt. Másodszor a szavazás rendjén az eddig szokásos fogások közül semmit sem alkalmaztak az eredmény meghamisítására. Bár megmaradna ez a rendszer továbbra is s ne lenne az az egy fecske, amely „nem csinál nyarat“.

A magyar választók tulnyomó része arra a jelöltre szavazott, akit a Magyar Párt támogatót, tehát Gogára. Valójában minden magyar választónak órá kellett volna szavazni, de bizony voltak, akik tartózkodtak a szavazástól, sőt voltak olyanok is, akik a másik jelöltet támogatták. Ennek az az oka, hogy bizony már régen kijöttünk a választás gyakorlatából. Meg kell azt újra tanulnunk, még pedig jól s azzal a tudattal, amire körülményeink köteleznek: vagyis, teljes egységben támogatva azt, akit a Magyar Párt támogat. Sokan elhitték a magyar választók közül a nemzetipárti korteseknek azt a híresztelését, hogy a Goga pártja megvesztegette a magyar vezetőket Szászrégenben s ezért viszik a magyarokat Goga mellé. Ugyan, hogy lehet józan

ésszel ilyesmit elhinni! Mivel és miért lehetne megvesztegetni éppen a magyar vezetőket, akik önfeláldozó munkával, saját maguk súlyos anyagi megterhelésével igyekeznek megvédeni a magyarság igazát? Elfelejtettük már, hogy mennyi minden hazugságot szoktak kitalálni s beadni a népnek választáskor. Máskor ezt ne feledjük s ne a kortesekre hallgassunk, hanem azokra a vezetőkre, akiket ismerünk. A vezetők pedig keresenek és tartanak fenn a néppel is, a Magyar Párt-tal is állandó érintkezést. Akkor még mennyi hiba sem fog történni, mint most.

A vége mégis az, hogy Goga Oktávián megválasztásánál a magyar szavazatok nagy súlyt vetettek a latba. Ezt ő maga is elismerte akkor is, a választás helyén, s később Kolozsvárt is. És mind a két alkalommal nyíltan és becsületesen megmondta, hogy állja azt a megegyezést, amit pártja a Magyar Párt-tal kötött s törekedni fog azt az életben is megvalósítani.

Ez a megegyezés volt az ok, amiért a Magyar Párt Gogát támogatta s nem — vesztegetés. Ilyesmire még csak gondolni is képtelenség. Ez a megegyezés — ha megvalósulása megindul — békés, nyugodt jövődőt fog hozni nekünk.

Végezetül, — és ezt első sorban csiki testvéreink figyelmébe ajánljuk akik éppen most választanak, de tanuljuk meg valamennyien — maradjunk mindig egyek, keressük és ismerjük meg egymást, nép és vezetők egyaránt s haladjunk együtt, egymás oldalán, teljes egységben, a Magyar Párt vezetése alatt.

Ha finom cukorkát akar,

kérjen

MELISSÁT!!

Cluj. Telefonszámok: 6-48. és 6-64.

KÜLFÖLD

Anglia döntő állásfoglalása a németek mellett. A biztonsági szerződések kérdésével több alkalommal foglalkoztunk. Legutóbbi számunkban Benes cseh külügyminiszter biztonsági tervezetét ismertettük. Ez a tervezet jóformán meg sem született, máris meghalt. Az egész kérdés pedig azóta talán sorsdöntő fontosságú irányba fejlődött tovább. — Az angol külügyminiszter tett legutóbb erre vonatkozóan nagy jelentőségű nyilatkozatot az angol alsóházban. Teljes határozottsággal kijelentette, hogy Anglia nem fogja a genfi jegyzőkönyvben foglalt megállapodásokat aláírni, hanem a német javaslatot fogadja el a biztonság kérdésében. Ez röviden annyit jelent, hogy *Anglia szembe helyezkedett Franciaországgal s nyíltan a németek pártjára állott.* A genfi jegyzőkönyv ugyanis a francia kormány által javasolt biztosítékokat tartalmazza, melyek szerint a Népszövetség tagjai kötelezik magukat a békeszerződések fentartására s közösen járnak el a békét megszegők ellen. Ez a javaslat valójában a békekötések alkalomával megállapított határok biztosítására szolgál. Ezzel szemben a német javaslat szerint a németek feltétlen felelősséget vállalnak nyugati határaik érintetlensége iránt, tehát Franciaország javára, de kívánják keleti határaik megváltoztatását, bár e tekintetben is kötelezik magukat arra, hogy semmi fegyveres műveletet céljuk elérésére indítani nem fognak.

Az angol állásfoglalás — ez a mondottakból nyilvánvaló — elismeri a békeszerződés területi felülvizsgálásának szükségességét. Épen ezért érthető nagy izgalmat okozott Franciaországban, de különösen Németországban.

Chamberlain angol külügyminiszter azzal indokolta állásfoglalását, hogy a genfi megállapodások elfogadása valójában Németország ellen való szövetség lenne s így állandó háborus veszedelem előidézője.

A vitában Lloyd George volt miniszterelnök is felszólalt. Ő kiemelte, hogy bár a genfi jegyzőkönyv nem fogadható el, a döntőbírótság intézményének fenn kell maradnia. Rámutatott arra, hogy tüzfészek van Európában, ahonnan háboru származhatik. Az egyik a boszporuszi tengerszoros Konstantinápoly környéke, melyre Oroszország vágyakozik. A másik Lengyelország, mely 26 milliónyi lakosságából 9 milliót csak a szuronyok hatalmával bír maga mellett tartani.

Macdonald munkáspárti miniszterelnök a genfi jegyzőkönyv mellett szó-

lalt fel, de a Benes javaslatát elutasította, mert ha a nagy államok a kicsinyekkel különböző csoportokat alkotnak, ez megint a hatalomért való versengésre fog vezetni.

A német kormány különben újabb biztonsági javaslatot fog előterjeszteni, ami remélhetőleg még közelebb jut a helyes megoldáshoz. Ezek után remélni lehet a béke igazságos megalapozását.

A német elnökválasztás. Amint az elnökválasztás ideje mind közelebb jön, annál tisztábban látszik, hogy valójában csak két jelölt jöhet komolyan számításba. Az egyik Marx, akit a baloldali szociálisták jelölnek, a másik Jarres, akit a jobboldali pártok visznek. Minthogy az elnökválasztásban az ország egész lakossága részt vesz, annak eredménye hű képet fog adni Németország valódi felfogásáról.

Szerb dolgok. Radics, aki még mindig fogságban van, tiltakozott az ellen a vád ellen, mintha ő a magyar kormánnyal bármi szerződést kötött volna. A szerb kormány különben folytatja az ellenzéki mandátumok megsemmisítését. Válaszul erre a Radics-párt kijelentette, hogy csak erőszakkal enged magát az országgyűlésből eltávolíttatni.

Cseh hang a Népszövetségről. A cseh kormány félhivatalos lapja szerint a genfi jegyzőkönyvről kár tárgyalni, mert a Népszövetség gyenge intézmény, mely egy legyet sem tud megvédelmezni. Mindenestre érdekes és jellemző nyilatkozat egy olyan kormány lapja részéről, amely — tagja a Népszövetségnek.

A kisebbségi nemzetek mindenütt küzdenek jogaikért. A békeszerződések nemhogy eloszlatták volna a nemzetek között fennálló ellentéteket, hanem sokszorosan megnövelték. Ma már tudott dolog, hogy a kisebbségi nemzetek jóval nagyobb elnyomás alatt nyögnek, mint a háboru előtt. Olyan országokban is jelentkeznek a kisebbségi kérdések, ahol ennek azelőtt alig volt nyoma. *Belgium* például a háboruig egységes nemzetnek látszott, a háboru során ott is megtörtént az elkülönzés: a francia barát vallonok és a németbarát flammandok közt. A flammandok kisebb számban vannak, mint a vallonok s úgy érzik, hogy a többség elnyomja őket. Jelenleg heves harcok folynak a két faj között, a flammandok önkormányzatot követelnek, iskoláikat föl akarják szabadítani a franciák befolyása alól s külön nemzeti egyetem felállítását sürgetik. A franciákra támaszkodó vallonok viszont erőszakos eszközökkel igyekeznek elnyomni a flammandok kisebbségi küzdelmét. A kisebbségi kérdés hovatovább Európa tékéjének legégetőbb ügyévé lesz.

HIREK

Gondolatok.

A magyar csak a csatában halott otthon szerény, munkás polgár, asztalánál kedélyes költő, kedves hőszivű szerelmes, borasztalnál kedvű cimbora, csak a csatamezőn csak ott oroszán, kedvese ölén jutnak eszébe csatái, de viszont a tában sem jut eszébe kedvese.

A magyar, még ha jó dolga sem tud véglegesen megmaradni földön. Hasztalan kecsegtetik báléssal, szabadsággal, jóléttel: ha gazdagszik is, utoljára mégis hazajön a pénzt elkölteni; s ha kinn családot szerzett, azt is elhagyja. A mit a nemzeti költő kimondott, hogy „itt élned, halnod kell!” áldás, vagy átok rajta, de teljes Jókai M.

Biztosítási kötvények beváltása. A magyar román kereskedelmi társaságok során a biztosítási összegek fizetésének módját is rendezték. Sorban az életbiztosítások rendezéséről van szó. A megegyezés értelmében a magyar biztosító intézetek valamennyi romániai biztosító intézet úján jutnak az érdekelt felekhez az esedékes díjakat. A kifizetés 1:2 arányban történik vagyis két korona járandóságot kell fizetni. Az elintézés módja nagy károkat okoz a biztosítási kötvények tulajdonosainak, de jelent valamelyes kárpótlást. Az osztrák, német, olasz vagy más intézetnél vannak biztosítva, ezidőig még ilyen mértékben sem jutnak zűkhöz, mivel Románia egyelőre Magyarországgal egyezett meg a kötvények beváltására nézve.

A Magyar Párt a volt miniszterelnök tisztviselőkhöz. A Magyar Párt irodája közli: Felhívtnak azon volt magyar állami alkalmazottak akik a román állam területén élnek vagy nyugdíjazva nincsenek, Magyar Párt irodájában Clujváron, Calea Victoriei 2 számán személyesen, vagy írásban haladéktanul jelentkezzenek.

Pozsonyban utcát neveztek Jókairól. A pozsonyi lapok szerint az oliai városházán először főből álló küldöttség jelent meg emlékiratot nyújtott át a polgármesternek azzal a kéréssel, hogy az utcát amelyben Jókai valaha lakott, Jókai utcának nevezik.

el Jókai-utcának. A kérvényezőket nemzeti különbség nélkül óhajtják ezt az utcanevezést, hogy így örökítsék meg a nagy regényíró emlékét. Pozsony város tanácsa legközelebbi ülésén dönt erről a kérésről és előreláthatólag az eddigi Szél-utcát rövidesen Jókai-utcára fogják átkeresztelni. Vajjon milyen eredménnyel járna, ha Erdélyben kérnénk ilyesmit, ahol a magyar nagymemberek neveit olyan sietve tüntették el az utcákról?

Nehéz kenyér. A magyar kivándorlók legtöbbször bányamunkás lesz Amerikában. Ez pedig a legnehezebb és legveszélyesebb munka. Egy amerikai kimutatás szerint a múlt évben az Egyesült Államok szénbányáiban 2391 halálos szerencsétlenség történt.

Nők a falu gyűlésén. Érdekes javaslatot szavazott meg közelebről a Szenátus. A közigazgatási törvény vitájánál a tizedik szakasz kapcsán felvetődött az a kérdés, hogy a nők tagjai lehetnek-e a községek gyűléseinek, különféle tanácsainak? A vitába Bratianu miniszterelnök is beleszólt és kijelentette, hogy ő mellett van, hogy a nők ne csakis részt vehessenek a falu különféle gyűlésein, hanem szavazhassanak is a községi ügyekben. A felszólalás hatása alatt Szenátus elfogadta a javaslatot. Mi csak azt kívánjuk, hogy a községi határozatoknak aztán érvényes legyen a jegyző, szolgabíró, csendőrnagy útja annak, amit a községek most már a nők közbejöttével fognak határozni.

Hol van a legtöbb tüdővész ember? Egy orvosi folyóirat kimutatást közöl a tüdővész pusztításairól. Megállapítása szerint Európa összes nagyvárosai között Belgrádban halnak a leggyakrabban tüdővészben. Míg Rómában 10 ezer lakóra 8, Londonban 18, Koppenhágában 19, Berlinben 23, Párizsban 51, Moszkvában 46, Zágrábban tüdővész halálozás történik, addig Belgrádban ez a szám 85-re emelkedett. Ez a szám elég szomorú világot fest a Szerbia közegészségi állapotaira.

Nyolc év a romok alatt. A világháború alatt Vilna város közelében az oroszoknak óriási raktáraik voltak. Ezeket az oroszok az 1916. évi nagy visszavonulásuk alkalmával levegőbe robbantatták, hogy az ellenség kezébe ne kerüljenek. Ennél az alkalomnál egy orosz katonát a pincébe esett. A katonát sem vette észre s a katonát mint a pincébe kerülőket el. A lengyel kormány most ezen a helyen építkezéseket folytat és legnagyobb meglepetésére egy emberre akadtak a pincében,

aki nyolc éven keresztül élt ott egyedül és elhagyatva. Leírhatatlan helyzetben volt: teljesen be volt növe szőrrel és állathoz hasonlított. Emlékező tehetőségét és látóképességét elvesztette. Ruhája csupa rongyból állt. A pincében felraktározott konzervekből és egyéb ott elhelyezett élelmicikkből táplálkozott. Felhozták a szabadba, de nem bírta el a napfényt és a friss levegőt. Megbetegedett és három napra rá, anélkül, hogy egy szót is beszélt volna, meghalt. A lengyel kormány katonai pompával temettette el a vilnai temetőben.

Visszaküldik a hadikölcsönkötvényeket. A hadikölcsön beváltására irányuló tárgyalások a román és magyar kormány között nem vezettek eredményre és ennek következtében a román kormány a háború alatt kibocsátott hadikötvények beváltását megtagadta. A kolozsvári pénzügyigazgatósághoz a pénzügyminiszter értesítést küldött, hogy a hadikölcsönkötvényeket rövidesen visszaküldi, hogy azokat tulajdosajnosoknak kiadhassák.

A Dicsőszentmártoni Nitrogén-gyár kéri össze t. vevőit, hogy a hűtőlepek részére szükséges sűrített ammoniákat, valamint a hűtőlug készítéséhez használandó chlorcalciumot minél korábban megrendelni sziveskedjenek. A melegebb időjárás beálltával a kereslet annyira megszaparodik, hogy azonnali szállítás nem mindig lehetséges. Mindenkinnek érdekében áll tehát, hogy gáztartóit megtöltés végett a gyárnak mielőbb beküldje.

A kegyes adományok sáfárja. A közönséget mind falun, mind városban sok olyan kéregetéssel zaklatják, amiknek célzata nem mondható tisztességesnek. Igen sokszor széthamosok használják ki a közönség jóhiszeműségét. Élénk és tanulságos példa erre az alábbi eset. Pár héttel ezelőtt egy kaluger-ruhába öltözött szakállas férfi járta be az udvarhelymegyei falvakat, hogy egy regátban építendő kolostor céljaira pénzt gyűjtsön a székelyektől. Engedélyeket is mutatott fel s ezek alapján hatósági támogatásban is részesült. A kolostori gyűjtés örve alatt azonban mise-pénzeket is szedett a félrevezetett székelyektől, akik sűrűn hordták a husz és negyven lejeket a kaluger telhetetlen zsebébe. Végre Gegő Simon székelyszentléleki plébános felemelte szavát a kaluger eljárása ellen. A kaluger nem jött zavarba, sőt Gegőt az államvallás elleni izgatás címen főtjelentette. A főtjelentésnek azonban nem volt meg a remélt eredménye,

mire a kaluger más községbe tette át gyűjtési székhelyét. Egy szép napon aztán, miután körülbelül kétszáz ezer leit sikerült összegyűjtenie, eltűnt a környékről. A történet vége az, hogy a székelyudvarhelyi sziguranca a napokban kapta meg az utasítást felettes hatóságától, hogy a rejélyes kalugert, mint szélhámost, azonnal tartóztassa le.

Bányász tragédiák. A Saar-Mosel vidéki szénbányatársaságnak egyik medlenbach-i tárnájában egy nyolcvan emberrel megtelt szállítókosár kötélszakadás miatt a harvan méteres mélységbe zuhant. A mentőszolgálat azonnal megindult. Este 6-ig harminchat embert hoztak föl, akik közül kettő halott. A tárnában maradt többi ötven valószínűleg kivétel nélkül életét veszítette. A felhozott sebesültek állapota is igen súlyos. Az áldozatok nagyrésze lengyel és cseh nemzetiségű bányász. — Borzalmas robbanás történt az utóbbi napokban a lupényi bányatelep gépházában. Szabados Lajos gépész sűrített levegőt töltött palackokba a gépházban, miközben hirtelen borzalmas robbanás támadt, amely nagy riadalmat okozott a környék lakossága és a munkásság között. Szabados Lajos robbanás hatása folytán eszméletlenül terült el a földön, később magához tért, de kihallgatása során nem tudta megmondani a robbanás okát. Szabados Lajost súlyos fejsérüléssel szállították a lupényi kórházba.

Munkanélküliség Csehszlovákiában. Ez év februárjában a szociálisügyi minisztérium kimutatása szerint összesen 19.450 egyén részesült állami munkanélküli segélyben. Ezek közül 710 férfi, 2740 nő és 23.425 családtagok. Országrészek szerint a következőképpen oszlanak meg: Csehszlovákia 9420, Morvaországra és Sziléziára 5230, Szlovénországra és Ruszinszékora 4800. Magánvállalatoktól részesültek segélyben, mint részben munkanélküliek, 11.300-an 5700 családdal.

Munkásharc Resicán. A Resicai Vas- és Acélművek, valamint a hozzá tartozó aninai bányák, gépgyárak és kohók munkásai erőteljes bérharc mozgalmat indítottak a munkabérek emelése érdekében. Az igazgatóságok a munkások bérköveteléseit nem hajlandók teljesíteni, minthogy a bejelentett béremelési igényeket az üzemi-redukcióira is tekintettel tulhajtottaknak tekintik. Minthogy a munkások bizalmi-férfiai és az igazgatóságok között a bérek tekintetében olyan áthidalhatatlan ellentétet merültek fel, hogy a

magvakat, gyümölcsfaecsemét-
et és az öltöztetőket csak a

„VICTORIA“

Nagyváradon (Gerliczy-palota) vásároljunk.

Kertgazdasági és Mag-
termelő Részvénytársaságnál

bérekérdés egymás között megoldatlanak bizonyult, a munkabérendezés kérdésében a lugosi törvényszék fog mindkét félre egyaránt kötelező döntést hozni.

Egy fiatal festőművész bemutatkozása. A Minerva kiállítási termében egy fiatal festőművész: *Kántor Antal* képeiben gyönyörködik jelenleg Kolozsvár műértő közönsége. Kántor Antal a nagybányai hírneves festőiskolában fejlődött magas színvonalon álló művésszé. Képei részben szép tájakat, részben jellemző emberi arcokat, csoportokat tárnak elénk erős meglátó és ábrázoló tehetséggel. Örülünk, hogy kiállításán megismerhettük tehetségét, hiszen ezeknek a fiatal embereknek a hivatása, hogy Erdélyben a magyar műveltséget jövőben is fentartsák és ezzel fájuknak önértet, életető lelket adjanak. Kántor Antal a kiállítás után a külföld nagyvárosaiban fogja erejét tovább fejleszteni. Mostani sikeres bemutatkozása után nagyreményeket fűzünk pályájához.

Hősi halottak hazaszállítása. A Nagykárolyi polgármesteri hivatal a napokban hirdetményt tett közzé a hősi halottak hazahozatalára vonatkozólag. A rendelet szerint mindazok, akik hősi halott hozátartozóik sírhelyét ismerik, igényt tarthatnak arra a kedvezményre, hogy a halottat ingyen hazaszállítsák.

Bárány kergeti a rókat.

Egyik székelyföldi faluból írják a következő bájos történetet.

A f...i paplakás épp az erdő tövében fekszik. A papnak volt egy göndörszörű kis fehér báránkjája. A kis göndörszörű báránka nagyon unta magát egyedül s éppen azért kezdett ragaszkodni a pap *Talpas* nevű rókaszörű kutyájához. Ez a ragaszkodás később a szenvedélyig fokozódott, annyira, hogy ha *Talpas* kutya átugrott a kerítésen, a szegény kis báránynak a szive majd megszakadt; futott ide-oda, a két kis szeme a rémület és kétségbeesés kifejezésével járt erre-arra s fájdalmas bégetése felverte az udvar csendjét.

Történt közelebről, hogy a róka koma belátogatott az erdőből, hogy nem ragadhatna-e el a pap tyukjai közül egy kővér pecsenyének valót. Észrevette *Talpas*. Nősza utána vetette magát. A *Talpas* után meg báránka rohant kétségbeesetten. *Talpas* közben egy nyulat látott, otthagya a rókat, a futás irányát a nyul után megváltoztatta. Szegény báránka ezt nem vette észre és rohant tovább tovább árkon-bokron a róka után, amely pedig rémülten menekült az üldöző elől. Így tartott ez a halál-hajsza, míg a róka az erdő tulsó szélén barlangjára nem talált. A róka bebújt a barlangba, a báránka kinn rekedt. Egyedül maradt. Hangos,

keserves bégetéssel futkosott ide-oda, míg estefelé kilyukadt az erdőből, hol aztán egy liu megfogta és örömmel vitte haza a papékhoz, kik már elveszettek hitték a kedves kis bárányt. A róka annyira megijedt üldözőjétől, hogy löböt nem mert látogatást tenni a pap tyukjai között.

zmainkat valódi DIANA SÓSBORSZESZ szel való lemosás által tesszük ruganyossá és acélossá.

Művelődési mozgalmak.

Alvinc ünnepe.

Egy istenfő, nemes lélek kedves ajándékot adott az Úrnak. *Nagy László* alvinci református egyházközség tb. gondnoka közel 20.000 lei költséggel egy 87 és fél kilós, szép kivitelű új harangot öntetett „Isten dicsőségére.”

A felavatás egyszerű, de lélekemelő szép ünnepély keretében történt meg. Ez alkalomra díszes nagy közönség jött össze az öreg templomban. Ott voltak a közeli egyházközségek lelkészein kívül Alvinc város társadalmának számottevő tagjai, felekezeti különbség nélkül.

Az ünnepélyes istentiszteleten *Pataky Gyula* egyházmegyei főjegyző imádkozott és mondott emelkedett szellemű beszédet.

Az ünnepi beszéd végén az új harang felvonása a toronyba karének közt történt meg. Ezután *Nagy Ferenc* egyházmegyei számvevő meghatón szép felavató imádsága következett, amelynek hatását a magasban megszólalt új harang is fokozta. Az ünnepély további folyását is fölemelővé tette *Tanki József* horberekli lelkész orgonajátéka, *Schun Györgyné* urnő éneke, *Kovács Leona* szavalata.

A keresztanyai tisztelt id. *Pásztóhy Ödönne* urnő töltötte be. Ugyanő adott ünnepi ebédet a harang adományozójának, *Nagy Lászlónak* a tiszteletére, amelyen lelkes emlékezések közt ünnepelték *Nagy Lászlót*. Az ünnepély előkészítésében és megrendezésében különösen buzgó tevékenységet fejtett ki néhai *Benedek Károly* esperes minden nemes dologért hön buzgó özvegye.

Köszönet illeti *Kamla Brunó*, *Kiss Károly* és *Rácz József* urakat is, akik a harang feltételének munkáját nagy ügyességgel és gyorsan végezték.

A székelytompai élet.

Székelytompai községe sem marad el az élni akaró magyar faluktól. Él és fejlődik. Ezt bizonyítja téli kulturális programja. Karácsony estéjén a gyermekifjúság szép és megható előadásban, versekben és énekekben tárta elénk karácsony nagy jelentőségét és

saját tudományát. Ugyanez alkalom láttuk egy pár embernek a gyermek iránt való nagy szeretetét és odaadását. Különösen elismerést érdemelnek: *Rozenberg Armin*, *Nyáry József* és kedves feleségeik, kik odaadásukkal, áldozatkészségükkel egész község köszönetét megérdemelték.

A felnőtt ifjúság sem ült tétlen a folyamán. Ezt bizonyítja január (újév napján) és február 24-én (nagyünnep) a község előtt mutatott és nagy sikert elért műkedvelő előadásai. A „Csikós” és „A rossza” című közismert és közkedvelő népszínművekkel és „Pufi cipőt varol” vigjátékkal gyönyörködtették mindenkor zsufolásig megtelt terem a közönséget. Finom játszásukért szorgalmukért méltán megérdemlik a nézők megörökítését. Ezek voltak: *Győrfi Sándor*, neje *Fekete Julia*, *György Ferenc*, neje *Horváth Rebeka*, *Horváth Gergely*, *Nagy János*, *Szász János*, *Szilágyi László*, *Magyar Zsuzsanna*, *Győrfi Zsuzsika*, *Horvát Ferenc*, *Rozália*, *Debreceni Erzsébet*, *Győrfi János*, *Nagy Mihály*, *Csiki Pál*, *Magyar József*, *Jánosi Elek*, *Magyar Ferenc*, *Horváth Zsuzsika*, *György Pál*, *Győrfi József* és *György István*.

Illesse köszönet a presbiteriumot az egész gyülekezetet a támogatásáért. Kevesen vagyunk, dolgozni akarunk. Haladni és építeni. Csak még egy rest, székelytompai ifjúság! Ha ti mások iránt szeretettel lenni, akkor teremtsetek meg és tartsátok fenn magatok között is az egyetértés szeretetet, amely ezután nagyobb munkákra is képessé fog tenni.

Tudósi

Műkedvelő előadás Tekerőpatakon. A tekerőpataki műkedvelő ifjúság február 22-én színpadi felszerelésével vára színelőadással egybekötött estélyt rendezett. Ez alkalommal került Géczi Istvánnak „Az ördögkája” című 3 felvonásos műve előadásra. Érdeklődés oly nagy volt a helyi és a vidéki közönség részéről, hogy az előadást meg kellett ismételné. A darabban szerepeltek: *Bence János*, *György Ferenc*, *Farkas Teruka*, *Antalné*, *Vadász Lenke*, *Benedek Farkas József*, *György Ferencné*, *Józsefné*, *Sajgó János*, *Bernád Ferenc*, *Forika Veronka*, *Bence Ágoston*, *Jánosi József* és *György József*. A darabban minden szereplő pompásan játszotta a maga szerepét. Többen voltak a műkedvelők is, kik felülfizetésükkel a műkedvelő ifjúság színpadján színeltek. A műkedvelő ifjúság Dr. Péterffy László vezetésével a község plebánosnak, *Páll Lajos* birtokosának élnek.

GAZDASÁGI ÉS SZÖVETKEZETI ÉLET

Kérdés, felelet.

Kérdés. Sziveskedjék a Magyar Nép legközelebbi számában megírni, hogy a baltacim mag vetési ideje mikor van, és mikor vagy késő tavasszal kell-e a lucernát (Chicori) védőnövényvel vagy anélkül ültetni? Védőnövényvel vagy anélkül ültetni?

G. F.

Felelet. A baltacim vetése megkezdhető a lucernával, azzal a különbséggel, hogy nagyobb lévén a magja, mélyebben takarandó alá. Míg u. i. a lucernát csak 2—3 cm-nyire takarjuk meg, addig a baltacim magot 3—6 cm-nyire kell betakarni. Vetési ideje mind a baltacimnak március-április hóra esik. A lucernát is, úgy mint a lucernát, legelővel védőnövényvel szokás vetni. Lehet ugyan egymagában is vetni, de az ilyen vetés kevésbé sikerül, mert a lucernát a szomszédos növényke védtelenségében sokat szenved a szárazságtól, másrészt pedig nem ad az első évben kielégítő hozamot, úgy hogy földünk nem lesz eléggé kihasználva, ha a baltacimot külön ültetjük. Ezért sokkal tanácsosabb a baltacimot védőnövényvel együtt ültetni. Legmegfelelőbb védőnövény az

Kérdés. Az ákácia alkalmas-e élő sövénynek, bírja-e a nyesést és igaz-e, hogy úgy az ákác, mint a rózsabokor-félék a föld alatt nagyon elterjednek mindenfelé és befoglalják a területet? Én u. i. ilyen akarok telepíteni és a szomszédom nagyon ellenkezik, hogy mindenütt összevissza nő az ő földjébe is.

Felelet. Az ákác egyike a legjobb élő sövénynek való növényeknek, mert bírja a nyesést és jól bírja a nyesést. Az ákác, hogy nagy a hajlandósága a terjedésre, a föld alatt messzire elterjednek a gyökerei és kivált ha már megdő félben van az ákác, akkor az ereszt a maga környékén új gyökereket, amelyek bizony alkalmatlannak válnak. Rendes művelés mellett azonban ellensúlyozható az ilyen hajások kártétele, a rendes és mély szántás utját állja a fattyuhajtások képződésének. Nagyon sok helyen látjuk a lucernák szélét ákác-sorral bekerítve, anélkül, hogy az ákác az ő fattyuhajtásaival okozna. A rendszeres földmunka, a jó szántás utját állja annak. Ahol azonban nem művelik jól a földet, ott szaporodik az ákác fattyuhajtásaival. Így az ákác-sövénynek, hogy kitűnő szolgáltató a gazdaságnak.

A rózsabokornál kevésbé észlelhető ilyen terjedés, kivált ha a csipkebogyóért mivel nemesebb rózsát ültetünk. A rózsasövényt nem szokás ültetni, azért tehát fát nem szolgáltató.

Ez hátránya az akáccal szemben. Viszont a rózsasövény is jó védelmet ad, mert sűrű sövényt alkot. Csipkebogyóival mégis némi hasznot hoz a gazdának, amellet pedig, amikor virágzik, szép díszet ad a határnak.

Nagyon figyelemreméltónak tartom még a glediciát vagy lepényfát is, mert az is sűrű, áthatolhatatlan tövises, szúrós sövényt alkot, amellet jól nyeshető és nem terjeszkedik a föld alatt úgy, mint az ákác.

Dr. Péter Béla.

A nemesített vetőmagvak törzskönyvelése. Az Erdélyrészi Gazdasági Egylet növénytermelési szakosztálya legutóbb megtartott ülésén elhatározta, hogy az Erdélyben termelt nemesített vetőmagvakat törzskönyvelni fogja és a megneveléssel, valamint a nemesített magvak szaporításával foglalkozó gazdákat, és a magvak forgalombahozatalával foglalkozó nagyobb magkereskedő cégeket szervezkedésre hívja fel. Az ülésen elhatározták, hogy a törzskönyvi szabályzatot rövidesen elkészítik. A szakosztály foglalkozott az aradi Mezőgazdák Rt. elaboratumaival is, amely a megnevelés állami irányításának módozataira tartalmazott értékes javaslatot. A javaslatot a szakosztály elfogadásra ajánlotta az E. G. E. választmányának.

Két motoreke bemutató Erdélyben. Az Erdélyi Gazdasági Egylet Növénytermelési Szakosztálya április hó 5-én, virágvasárnap Kolozsváron a gazdasági akadémia külső majorjával szemben motoreke bemutatót rendez, amelyen a Sexton és Fordson traktorok kerülnek bemutatásra. E napon lesz az Erdélyi Gazdasági Egylet közgyűlése is, így előreláthatólag számos érdeklődő fogja a bemutatót megtekinteni. Mint értesülünk, május hó folyamán a Szatmárvármegyei Gazdasági Egyesület is hasonló bemutatót fog rendezni Szatmáron.

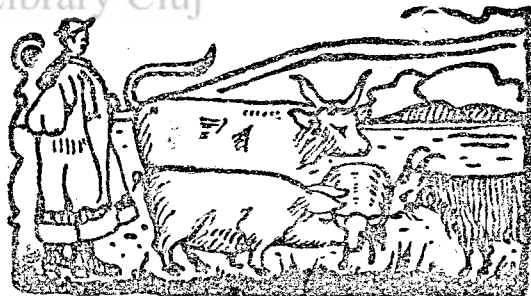
Méhészeti kiállítás Kolozsváron. 1912. óta nem volt Erdélyben méhészeti kiállítás. Az Erdélyrészi Méhészeti Egyesület elhatározta, hogy a folyó évben egy nagyobb méhészeti kiállítást rendez Kolozsváron. E kiállítás Erdély méhészeti kultúrája kerülne bemutatásra hat csoportban és pedig: 1. élőméhek, 2. méhlikások, 3. méhészeti gépek, eszközök, felszerelési cikkek és anyagok, 4. méz és viasz, 5. feldolgozott méz és viasz, (mézestészta, méz-

bor, mézecet, mézsör, viaszirtalmu kecskeször, parkett viasz, gyertyák stb.) 6. méhészeti irodalom, preparátumok, termékek. Bővebb felvilágosítást az E. M. E. titkári hivatala nyújt (Kolozsvár, Attila-utca 10. sz.)

Felhívás a lucernatermelésre. Besztercenaszódmegye állattenyésztési bizottsága 960 klg. bányási lucernamagot oszt ki az e vármegyei gazdáknak és egyben mozgalmat indított a lucernatermelésre — felhívva a gazdákat figyelmét a lucernára, mely a legértékesebb és legjobb takarmánynövény. Egyben arra is buzdítja a gazdákat, hogy kísérletképpen Hansen szerint a lucernát először kerti ágyakban palántákká neveljék, azután a palántákat a szántóföldre ültessék ki bizonyos sor- és növénytávolságra s ott kapálják, mint a tengerit avagy cukorrépát. Ezen ültetési módot ajánljuk minden gazdának, hogy kísérletezzenek vele. Bármi módon, de termeljünk lucernát oly nagy mértékben, amint az megéremleli. Az említett lucernamagból 1 kilogramm 77 Leibe kerül.

Ne várja meg, míg sertése, juha, szarvasmarhája beteg lesz

Betegsége ellen mentesítheti állatait DRÁVID ELEMÉR
főállatorvos törvényesen védett

„DESINFECTOR“

táperős védszeretnek használatával.

Nincs többé sertésvész, szájtájás, májméty! E védszerek kaphatók minden községben kereskedőknél, 1/4 kilós doboz 20 Lei utastással. Kereskedőknek 20 doboz 300 Lei előre beküldéssel, vagy 320 Lei utánvétellel bérmentesítve küld.

Soós és Társa

Targu-Mures — Marosvásárhely,

Kiss Ernő-utca 2. sz.

Rendelésnél pontos címet (megye, u. p.) kérünk.

Molnár és Pintér

műmalma

Cluj—Kolozsvár

ajánlja legjobb örleményeit.

Fűszer. Kolozsvári fűszerárak: cukor nem változott, kávé Rio 112, Lawee 125—140, Maragogy 230—240, tea nem változott. Rizs Rangoon 21'50, japán 27, macaroni 27—30, fahéj 68, bors 68, dobozos pótkávé 58—60—62, Schicht szappan 47—48, kókusz 105—108 lejre emelkedett. Édes nemes paprika 100—110 lej, szegedi rózsapaprika 70—80 lej, vanília 4800—5000, citrom 525—550 lejre emelkedett, füge 34 lej, olasz narancs 1200 lej, jaffai 1100, görög narancs, dupla láda 900—1000, mazsola 72. mandula, mogyoróbél és dióbél változatlan, hering 2300—2400, oroszhal 150—160, mindkettőben igen gyenge a kereslet. Szt. Jánoskenyér 16—18, köles 13 50, nagyszemű árpagyöngy 46, gyeriya 58—60 lej. (Csm.)

Sertés, marha- és birkahús árak a Bánáthban Lugosi tudósítónk jelenti: A legutóbbi maximáló hatósági rendeletek a húсарakat az alábbiak szerint állapították meg: Első osztályú marhahús pecsenyének va'ó 28, leveshús 26 lej, másodosztályú marhahús sültnek való 17, leveshús 15 lej, elsőosztályú borjúhús 36, másodosztályú 34 lej, sertés hús, karaj és szelet 36, egyéb részek 34 lej, elsőosztályú birkahús 18, másodosztályú 16 lej, szalonna 54, zsír 62 lej kilónként.

A legveszedelmesebb támadó hadsereg.

Mindenik évszaknak vannak sajátos betegségei, járványai. Ezeket igen sokszor felidézük a hőmérséklet változásai és elősegítik a táplálkozási és öltözködési rendellenességek.

1. Hogy a különböző hőmérséklet különböző betegségeket idéz elő és táplál, az abból is észlelhető, hogy más a járványa a télnek, más a nyárnak, más az ősznek és tavasznak.

2. Hogy a táplálkozási rendellenességek elősegítik a járványokat, azt könnyen tapasztalhatja, aki megfigyeléseket tesz. Ugyanis pl. nyárrban a sokféle éretlen gyümölcs, vagy eléggé el nem készített nyers eledel gyakran okoznak vérhast. A rossz ivóvíz tifuszt.

3. Ha túlságosan öltözködünk, hamar átmelegedünk, megizzadunk, azután könnyen meghűlünk, amiből sok betegség következik. Azonkívül testünk elpuhul, egyengül, elveszti az idők változásaival és a járványokkal szemben szükséges védekezési képességét s minden hőváltozás beteggé teheti. Innen ered az, hogy késő ősszel változó télen

és tavasszal az ily változások idején uralkodik inkább a járvány, ilyenkor lévén nagyobbfokú különbség a hőfok állapotában.

Az idők változásain nem uralkodhatunk s így az abból jövő betegségeket nem zárhatjuk ki, bár védekezhetünk ellenük, azonban a táplálkozási és öltözködési hibákból eredőket nagyobb részt ésszerűséggel elkerülhetjük. Ha azonban mindezek dacára belesodródunk valamely komoly betegség forgatagába, akkor az orvosi gyógyeljárás igénybevétele szükséges, ami a szakemberek dolga. Abba más nem avatkozhatik bele.

En sem akarok beleavatkozni, hanem szeretném népünk nagyobb részének azt a téves felfogását eloszlatni, hogy a járványok és ragályok nem terjednek. Emiatt a felfogás miatt a nép nem is tanúsít kellő óvatosságot eljárásaiban. Ha az ember ragályról beszél az ebben nem hívó azt veli feleletül: „Hát az első kitől kapta?” „Hát ha ragályos, miért nem kapja meg mindenki?”

Amint az idő és természet méhe szült és szül sok mindent; úgy szüli, előteremt a különböző betegségek csiráit is. Hogy ezek megvannak és sokszor a rendes életkor átélése előtt is pusztítanak, fájdalmasan tapasztaljuk.

A járványok, ragályok előidézői, csirái a megállapítások szerint nemcsak szabad szemmel nem látható, de sokszorosan nagyító üveggel is alig észrevehető apró, elképzelhetetlenül és gyorsan és nagy számban szaporodó élőlények, úgynevezett *bacillusok*, melyek betegségek szerint más-más fajták és más-más az ellenük való védekezés is. Vannak, melyek ellen kellő időben történő szakszerű beavatkozással már biztosan tudnak védekezni az orvosok. Pl. veszettség, differitisz, (toroklob). Ily eljárás a szakemberek dolga. A miénk csak az ésszerű óvatosság, de nem túlhajtott félelem.

Amint egyes vidékeken időközönként a vándorsáskahad, vagy a pusztító hernyócsapat megjelenik: úgy jelentkeznek helyenként és időközönként a járványok bacillusainak milliárdjai.

Amint egy országot, vagy egy méhcsaládot ha idegen ellenség támad meg, védelemre kél a megtámadott, mely küzdelemben az erősebb legyőzi a gyengébbet, úgy a betegség gyilkos bacillusai ellen is azonnal önmagában védelemre kél a megtámadott szervezet. A viaskodó két fél közül az erősebb győz. Ha a megtámadott test elég erős, magában megüli a betegség csiráit s ő túl győzelmi diadalt egészségben a betegség felett. Ha a test nem volt

elég erős arra, hogy magában fojtva, kidobja magából a támadó betódult csirákat, bacillusokat, azok beteggé teszik a szervezetet, legtöbbszor ágyba nyomják le.

A test akkor úgy van, mint az ellenségétől ellepett, de még küzdeni ország. A lefekvéssel a megtámadott beteg szervezet még nem veszti el a csatát, hanem az inkább segít a járás, ha van elég elraktározott energia, hogy azzal a munka helyett a beteg elölt nagyszámu bacillus milliárdok amikkel hamarosan lábönjárva tudott elbánni — lassanként magából. E harcoló viaskodás jelzi az ilyenkor fellépő *láz*. Ekkor szolgálatot tesz, sőt legtöbbszor szükséges a szakszerű orvosi segítség.

Ha a szervezet, akár segítség is, magából ki tudja tüzelni, hajtja betolakodó ellenséget, akkor ha fárad kimerülten is... de győzelmesen rül ki a küzdelemből.

Ha a bacillusáradat győz, tovább döntik és a koporsóba buktatják megtámadott szervezetet s vezérik a halál túl diadalmi tort.

Ezekből látható, hogy az első beteg honnan kapja a bajt. A természet kitermelt bacillusok járványtömegei melyek apróságuknál fogva tovább terjednek a levegő útján is. Azért betegek lehetnek olyanok is, akik betegekkel nem érintkeztek.

Hogy mindenki nem lesz beteg annak magyarázata kiténik a fennebből. Ugyanis járvány idején jóval mindenkihez eljut a bacillus, de az szervezet legyőzi, azért nem lesz beteg. Ezekből látható, hogy miért nem terjed csos a járványos és más ragályos betegek látogatása, az ily betegek és halottaknál való virrasztásra, torozóval összefüvetel. Tudni kell még, nemcsak a beteg, hanem a környezet a vele érintkezők is terjesztik a beteg csiráit.

Betegség terjesztő hibás szokások közös edényekből való evés és itatás.

A beteg eledeléből a gyermekek kóstolásra való adogatás.

A gyermekeknek és egymásnak közölgatása, különösen járványos időszakban.

A szokásos parolázás, kézfogás. Ezek legveszedelmesebbek, ha magával a beteggel, vagy az általa használt eszközökkel történik az érintkezés. Ezek nem a járványos, hanem más ragályos betegségek esetére is vonatkoznak. Ilyen esetben és egyébkor is igen helyes szükséges eljárás a gyakori kézmosás amit evés előtt és pénzolvasás után okvetlen mindig alkalmaznunk kell, amivel sok betegséget elháríthatunk.

Vásároljon a PARISIEN-áruházban Cluj-Kolozsván

Regela Ferdinand 12. szám alatt, hol minden árucikket a legolcsóbban szerezhethet be.

Még egy körülményre kívánom irányítani a figyelmet. Óvatosan, gondosan meg kell nézni úgy a beteg, mint a már megbadozó táplálására. Sokszor megesisik, hogy a tudatlanságból, vagy az orvosi rendelkezlet elleni nemtörődésből, avagy az ellenségégből a különben jóakaró rommámasszonyok „egy kicsi jó kötés” támasztva „híg palacsintával” úgy meggyógyítják a szegény beteget, hogy azzal a szirba taszítják, amikor aztán még továbbkodva mondogatják, hogy: „Az is bejött nekem legyen hála, hogy halála előtt még orvos meggyógyítottam szegényi”...
 is gondolva arra, hogy jóakaró tudatlanságokkal rakattak sirdombot a fejére — köitődösen tifuszos esetekben.

Patakfalvi Zsigmond
tanító.

IPARI ROVAT

Az aradi országos ipari kongresszus.

A romániai ipartestületek szövetségének március 25-én Aradon megtartott kongresszusa jelentős lépéssel kiküldözteti a romániai kézműiparosok országos megszervezésének kérdését.

Három évvel ezelőtt, az 1922. évben mint ismeretes — alakult meg a romániai kézműiparosok szövetsége Kolozsvár székhellyel. A szövetség főleg az egyes ipartestületek anyagi hozzájárulásának elmaradása következtében nem rendelkezett a kézműiparosok országos megszervezéséhez szükséges tőkével, de ezenkívül politikai okok is megbénították tevékenységét és így a szövetség nem sok eredményt tudott felmutatni.

A három évi és tényleges eredményeket nem produkáló működés készült a romániai nagyváradi és szatmári ipartestületek előjáróságait arra az elhatározásra, hogy a szövetség újjászervezésével kapcsolatosan a székhelyet Kolozsvárról más erdélyi, vagy bányászati városba helyezték át. A kolozsvári ipartestület és a kolozsvári kézműiparosok nem hatalmi féltékenységből ragaszkodtak az eredetileg meghatározott és szerencsés földrajzi kiválasztott székhelyhez, hanem gyakorlati szempontból nem tartották helyesnek, hogy egy országos szervezet határhelyi városban, tehát Aradon, vagy Nagyváradon székeljen, amint azt az erdélyi ipartestület vezetői szorgalmazták.

A kongresszuson heves viták zajlottak le a székhely kérdésében és már meggyógyított, hogy két pártba szabd az erdélyi és bányászati iparosok, sőt az országos szövetség újjá-

szervezése sem sikerül a székhely kérdésében felmerült ellentétek miatt.

A kongresszusra kiküldött kolozsvári delegátusok ekkor az egység megővése érdekében azt a lojális javaslatot tették, hogy a maguk részéről nem ellenzik a székhelynek Aradra való át-helyezését, biztosítékot követelnek azonban, hogy az újjászervezendő szövetség a romániai kézműiparosok olyan szervezete lesz, amely a kormánnyal és a helyi hatóságokkal szemben eredményesen fogja tudni megvédeni az iparosztály gazdasági érdekeit és kapcsolatait, rövidesen országos hálózattal bővíti ki és működését kiterjeszti nemcsak Erdély és a Bánság, valamint a régi királyság, hanem a többi ország-részek, Bukovina és Besszarábia területeire is. A kézműiparosok aradi vezetői, illetőleg az országos szövetség megválasztott új tisztikara vállalta a kolozsvári delegátusok kívánságainak teljesítését és elhatározta, hogy kerületi szervezeteket létesít a kézműiparosok országos megszervezésére és ipartestületek felállítására olyan városokban, amelyek eddig nélkülöztek ezt a fontos intézményt.

A kolozsvári ipartestület kiküldöttjei tekintettel a nagyarányú szervezési munkálatokkal járó költségekre, keveselték az országos szövetség költségvetésében előirányzott 400 ezer lejt, az aradi ipartestület előjárósága azonban vállalkozott arra, hogy ezzel a költségvetéssel is teljes mértékben kielégíti a szervezéssel kapcsolatos kívánalmakat. Ha figyelembe vesszük, hogy Erdély és a Bánság területén 65 ténylegesen működő ipartestület van, amelyek összesen 35—40 ezer kézműiparost egyesítenek magukban és ha tekintetbe vesszük, hogy az országos szövetségnek a kormány különböző szakminiszteriumaival való közvetlen kapcsolata kiépítése érdekében Bukarestben központi irodát kell felállítania, úgy ez az összeg aligha nyújthat biztos alapot a romániai kézműiparosok országos jellegű gazdasági szervezetének kiépítésére. A jövő fogja megmutatni, hogy melyik csoportnak volt nagyobb előrelátása.

Munkás szolidaritás, összetartás.
 A marosmenti fűrésztelepi munkások kizárásának ügye immár országos botránnyá dagadt. Tudvalevő, hogy amikor a régi együttes szerződés lejárt, a fűrészek tulajdonosai arra az álláspontra helyezkedtek, hogy csak tíz órás munkaidő mellett hajlandók megújítani a kollektív szerződést. A munkások hivatkoztak arra, hogy Romániában érvényben van a nemzetközi munkahivatallal megkötött szerződés, melyet a gyulafehérvári határozatok törvényre is emeltek, tehát nem hajlandók a tíz

órás munkaidőbe belemenni, így meg-egyezés nem jött létre s a munkaadók mintegy ötezer munkást kizártak. A kizárt munkások legutóbb küldöttségi-leg felkeresték a közmunkügyi minisztert, akinek részletesen elpanaszolták, hogy a munkaadók erőszakos eszközökkel akarják őket a munka felvételére kényszeríteni és nyolc órás munkanap helyett tíz órát követelnek. A miniszter hivatkozott arra, hogy a fűrésztelepek üzembehelyezése nemzetgazdasági érdek, ígéretet tett arra, hogy érintkezésbe lép a munkaadókkal és elintézi a viszályt. — Ez azonban nem történt meg, ellenben a fűrésztelepek tulajdonosai úgy akarták letörni a munkásokat, hogy Besszarábiából és Bukovinából hozattak munkásokat, akik azonban, amikor megtudták, hogy milyen célra akarják őket felhasználni, ki léptek a munkahelyükről. Így négy-ötszáz munkanélkülivel szaporodott a kizártak száma.

Heti piac.

Bőripar. Árak: Vache coupon 180—200, Vache lábastaip 125—140, Vache nyak 100—115, Vache hasszél 90—100, Antilop 85—90, nubuc 115—130, fekete bőr 230—270, barna bőr 240—300, chevreaux lakk 116—128, chevrett 30—45, belföldi borjibox 58—69, külföldi borjibox 78—90, mastbox 54—65, marhabox belföldi 51—63, külföldi marhabox jelenleg az alapár drágasága miatt elhanyagolva, bivalyboxot szintén nem keresik. Belföldi kipsztalpbélés 150—200 lej. Gépszijakban a kereslet nagyobb a kínálatnál, mert a gyárak nem képesek a nyersanyaghiány folytán elég árut gyártani s így csak késedelmesen szállíthatnak. Ez áll úgy a külföldi, mint a belföldi gyártmányokra. Külföldi (Wolfner) gépszij per kilogram 465 lej, belföldi 380—390 lej, varrószij 350 lej per kg. (Csm.)

A belföldi vaskereskedelem mindenféle talajművelő cikkekben eléggé élénk, építkezéshez szükséges anyagokban azonban a kereslet nem kielégítő. Szegekben és sodronyhuzalban a kereslet továbbra is feltűnően nagy. Jellemző, hogy ez évben sokkal több vaseke fogy, mint fagerendelyes eke, holott ezelőtt a vasekét a gazdák sokkal kevésbé vásárolták. Most úgy ebben, mint más mezőgazdasági cikkekben a modernebb eszközöket az egyszerű földművesek is szívesen veszik még abban az esetben is, ha drágábbak. A kereslet még nagyobb volna, ha a vevők nem lennének abban — a kereskedők szerint téves — hitben, hogy később olcsóbban juthatnak az áruhoz. — Az árak az utóbbi 25 bannis áremelése óta változatlanok és a külföldi áruknál sem érezhető még a

lej esése. Természetesen, ha a lej alacsony árfolyama megmarad, úgy a külföldi, különösen a német árukban nagy áremelkedés lesz. Kivételt képeznek a kaszák, melyeket Ausztria csak dollárban ad el s így itt a dollár emelkedéséhez mért áremelkedés lesz. Vas alapára 980, sodronyhuval és szeg vagonlélelnél 1550 lej. Külföldi kapákban nagy hiány van, mert az ugynevezett mecenzéi áruból, melyet nálunk leginkább kedvelnek, a téli vízhiány miatt igen keveset gyártottak. A bel-földi áru van olyan jó és olcsóbb, de a keresletet nem fedezi. Kapák ára per kiló 35 lej. Resiczai vaseke 1700—1800 lej, nagyszabeni fagerendelyes vaseke 800 lej, kaszák 40—50 lej körül. Az osztrák kaszák ára 15—20 százalékkal emelkedett. (Csm.)

Valuta-jegyzések.

Kolozsvár, 1925. március 28.

1 dollár	=	214—216	—	leu
1 font sterling	=	1020—1030		"
1 svájci frank	=	40	80	"
1 francia frank	=	11—11	40	"
1 líra	=	8	80—8	85
1 aranyárka	=	51		"
1 osztrák shilling	=	30		"
1 cseh korona	=	6	30—6	38
1 dinár	=	3	28—3	30
330—340 magy. k.	=	1		"

MULATTATÓ

Kriza János egyik legszebb verse.

Erdővidék az én hazám

Erdővidék az én hazám,
Katonának szült az anyám,
Zöld erdő zúgásán,
Vadgalamb szólásán
Nevelt fel jó apám.

Mihent zekés gyermek lettem,
S a kabalát megülhettem,
Mentem a szántóba,
S apám háborúba
A franciák ellen.

Nyilj mélyebben te barázda,
Patakként foly könnyem árja,
Apámat háború,
Anyámat sok gond, bú,
Szegényt elragadta.

Holnap indul a legénység
Komandóba, semmi mentség,
Zöld erdő zúgását,
Vadgalamb szólását
Majd meghallom esmé.

A titokzatos fekete láda.

Írta: Mikszáth Kálmán.

IV. Fejezet.

Miként élt Kartalyi a leányai házában s hogyan viselték magukat iránta?

Mariskához költözködött legelőbb. Nagy szeretet, gyöngédség, gondoskodás környezte eleinte, még a helyet is megfújták, ahova leült s még a legyeket is elkergették róla, ha aludt.

Hanem ez sem tartott sokáig. Az ötödik, hatodik héten kezdett meghidegülni a leánya is, a veje is. Rövidebbek lettek az ebédek, s az öreg ur kedvenc ételére is ráuntak. Az első helekben egy külön cseléd állt rendelkezésére, később ezt is megszüntették, sőt a többi cselédek sem fogadtak neki szót.

Kezdte észrevenni, hogy terhőkre van s még a kitűzött idő előtt felemeltette szándékát, hogy a másik leányához, Annához szeretne menni.

— Bizony jó lesz, ha elmegy hozzája. Ott ugyanis tágasabb a lakás. S nálunk most sok dolog van, nem igen értünk rá mulattaini a vendéget.

Az öreg szeméből kibuggyant egy keserű könnyecsepp leányának e szavaira, összeszedte a holmiját s átköltözött Annához, annak a falusi birtokára.

Ott is az történt, ami Mariskánál. Kénjeztették egy darabig, majd megunták. Utoljára a kis unoka, egy csacogó, szőszke négy éves gyermek elárulja a szülei gondolatját a gyermekies kérdéssel:

— Kedves nagyapa, mikor visz el már az ördög a mama nyakáról?

— Hát ki mondta, hogy én a mama nyakán vagyok? — kérdezte Kartalyi a fiucska tejét simogatva.

— Maga a mama mondta.

No iszen nem kellett több az érzékeny szívű apának, legott uira készült a harmadik leányához. Bizony nem marasztalták valami nagyon.

A harmadik leány, Erzsike előtt aztán kiöntötte szívét: milyen hálátlanok voltak iránta Anna és Mariska.

— Nem, nem, soha sem megyek többé hozzájuk. Nem érdemlik meg a gonoszok! Nálad maradok örökké, kedves egyetlen gyermekem!

Erzsike savanyu arcot vágott a biztatáshoz s csipőjére rakott kezekkel förmedt apjára:

— No, csak az kellene még, hogy a gonoszságokért megjutalmazd őket s engem, az egyetlen téged szerető leányodat pusztítsd ő helyettük is. Ugy állapotunk meg, évenként négy hónapig tartozik minden leányod ellátni. No ezt bizony ne engedd el nekik semmi esetre! Sőt inkább úgy büntesd, hogy náluk légy, ne nálam.

Ezt érzik meg az én fősvény legjobban.

— De mit csináljak, ha görbemel néznek rám, ha megpanaszol minden falatomat, most, mikor mindenemet elcsalták?

Erzsike vállat vont.

— Hogy mit tégy, azt nem tudom, de csak reménylém, hogy nem nálam maradni egész éven át; nála akinek ugyanis a legkevesebb jutogyonodból.

Az öreg urnak eiborult a homoragyot nyilallott szívében a fájdóleborult az asztalra és úgy sírt sersesen.

— Te is csak olyan vagy, mint a többi leányom. Egyítéknek sincs számomra. Mi sors vár reám öreg napjaimra? A lésza alatt fogok meghalni. Olyan szerencsétlen könnyen hívő. Igazán szegény öreg barátomnak, Stankonak; s én még megsértettem magamokat. Pedig egyedül ő az, aki szeret engem, aki ragaszkodott hozzám.

El is ment azonnal fölkeresni bocsánatot kérni tőle azért, ellene vétett.

— Bár biztam volna benned, mondá zokogva — bár hallgatnom volna tanácsaidra, most nem voltam elhagyatott koldus!

Azzal aztán elbeszélte neki egész szerencsétlenségét, miképen bánik vele gyermekei, pedig ez még csak kezdett, hát még később, hogy majd?

A bölcs Stankovics gondolkodott simogatta meg fehér haját és így szólt:

— Jó, hogy hozzám jöttél Péter, mert ez egyszer még kiváglak a családból, de azután vigyázz magadra, mert én se leszek itt többé, érzem közelgő haláloamat.

V. Fejezet.

Mi volt a kis fekete szekrényben?

Sokáig tanakodtak együtt, ki mit határoztak, mit nem. Mikor elmentek, késő este volt. A két jó barát éppen olyan melegen szorította egymás kezét, mint régen azelőtt. Kartalyi szíve egészen átmelegedett mióta átadta birtokát, azóta ma először tért önelégülten haza.

A holdvilág ábrándosan világított meg ablakját, amint meg-megállt közben, megtörölte izzadó homlokát zsebkendőjével s fölkaogott.

Ugyan mitől lehetett ilyen jó kedve? Rá alig két hétre Erzsikének napja volt s ilyenkor minden este össze szoktak jönni a testvérek szüresükben. Most is megjöttek nyaiék és Kormosék, valamint távoli atyafi a környékről.

Az öreg urat meglehetősen meglepeték, hátra ültették a hosszú asztalra.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Mindenkinek :

3. Mivel kinlevő hátrálékaink igen nagyok s megakadályozták kis lapunk tervbe vett megnagyobbitását és képessé váló szebbé tételét, bátrak leszünk minden hátrálékos előfizetőnket levélben megkeresni aziránt, hogy az elmaradt előfizetési díjakat beküldeni sziveskedjenek. Tájékoztatásul közöljük, hogy e kiküldendő felhívásunkban a fizetendő összeget mindenkinél a lejárati napjától 1925. XII. 31-ig számítjuk.

NYILVÁNOS NYUGTÁZÁS.

A Magyar Nép kivételesen nagy jelentőséget méltányolva, multkori felhívásunk értelmében nemes áldozatkészséggel lapunkra önként felülfizettek :

B. M. Angyalos 80, K. F. Balavásár 100, P. G. Kiskend 120, H. K. Kerélszentpál 90, O. K. Szászfenes 200, V. F. Nagyvárad 200, S. T. Szapárfalva 100, Gy. F. Erdőszentgyörgy 150 L-t.

Fogadják mindannyian a Magyar Nép igaz és hálás köszönetét.

Új nyereséménypajázatunkról ne feledkezzenek el, mert az érdeklődés oly nagy, hogy a sorsolásról könnyen le fog készülni!

K. S. Misztótfalu, K. V. Nyáradmagyaros, B. B. Berettyószéplak, P. V. Váradpósa, M. S. Érszentkláray, O. I. Lupény, M. A. Medgyes, P. Olvasókör Gyergyóremete, W. B. Petrozsényi, J. M. Zágón, G. S. Atyha, K. K. Királydaróc, K. K. Torna, G. J. Ormány, B. G. Marosludas, V. A. Kiskalota, P. Gy. Szentháromság, K. J. Magyardéce, M. I. Berekszó, N. L. Kövend, K. S. Ottomány, Cz. K. Klsjenő, L. F. Székelydobó, Cs. J. Székelyudvarhely, Dr. M. M. Magyarlápós, G. F. Lupény.

Itt felsoroltak az új előfizetőkért, lelkes és önzetlen támogatásukért fogadják mely tisztelgetésüket, hálaikat és köszönetüket, bizalommal kérjük és várjuk további eredményes támogatásukat.

B. J. Iskolaügyben. Kérdésére, bármennyire méltányoljuk nehézségeiket, nem adhatunk Önnek tetsző választ. A teher valóban súlyos, de a mlenkről, a magunk legdrágább értékeiről még ezen terhek megkönnyebbülésének árán sem mondhatunk le. Ez a mi szent meggyőződésünk. — *M. K. Barót.* Akár magánosok, akár társaságok alapíthatnak magánzölgázatot, ha az illetékes hatóságoktól erre engedély nyernek és a biztosítékat leteszik. A részletkérdésekben forduljon ügyvédhez, akit ügyis meg kell bízni az engedély keresztfelvitelével. — *Özv. Sz. F.-ne Mezőkirályfalva.* 1.) Az Agráriügyek legfőbb fóruma a „Comitetul Agrar“ Bucuresti ben, a földművelésügyi minisztérium épületében 2.) A nyugdíj iránti kérést a pénzügyminiszterhez kell címeznie s a vármegyével prefektúra útján beadni, amely azt véleményezi. — *T. I. Szentkeresztbánya.*

gen eltávozott. — Ki hitte volna, hogy még annyi pénze van!

— Én gyanítottam — kiáltott fel Anna. (Hej, hiszen ha gyanította volna!)

— Az öregünk sokat szerzeit. Derék apa volt. Érdemes rá, hogy megbecsüljük — szónokolt Erzsike — s én csak tréfából kérdeztem az imént, melyitek veszi magához, mert én bizony el nem engedem tőlem hollig!

— De nem addig az — vitakozték Mariska. — Nálam kell neki lennie. Én a jogomat nem hagyom.

— Én sem hagyom — bizonykodék Anna. — Nálamnál egyitek sem szereti őt forróbban.

Ennek a vitának az lett a vége, hogy az öreg urnak nyakába csimpaszkodott valamennyi, simogatták, csókolgatták:

— Kedves apácskám, hozzám jösz. Nálam lesz jó dolgod. Az őszi baracok most érnek a kertben. A szobádat kifestetem olyan gyönyörűre, mint egy mennyország. Nálunk most olyan a levegő, mint az olaszországi.

— Nem igaz. Hozzám gyere! A gyermekek mindennap emlegetnek. A kis Miklós unokád minden reggel nyöszörög: „Mikor jön már a nagypapa? Hozzátok el a nagypapát! Ve lünk kell jönnöd okvetlenül.

Száz szónak is egy a vége... most már igazán jó, nyugalmas napok következtek Kartalyira. Vejei, leányai versenyeztek a szeretetben s boldog volt, aki elcsalhatta az öreg urat, hosszabb vagy rövidebb tartózkodásra.

Az öreg mindenütt magával hurcolta a kis fekete szekrényt, de soha sem beszélt felőle s a gyermekek nem hozták elő. El nem árulták előtte, hogy az az ő talizmánja, de ő most már jól tudta, hogy az.

Igy élt folytonos kényeztetés közt számos évekig, unokáival játszadozva s a keserűségét szive és a ütközatos szekrény fenekére elrejtve, míg végre egy szép nyári délután megitta fekete kávéját s csöndesen elszenderedett örökké tartó álmora.

A családbeliek mohón rohantak a fekete szekrényhez, kulcsa nem volt, ki tudja, hol tartotta a megboldogult, tehát fölfeszítették egy baltával.

De a szekrény üres volt. Csak három közönséges követ találtak benne és egy cédulát az öreg ur irásával.

„Kedves gyermekeim — így szólt az írás a kapzsi testvérek nagy hűledezésére — ez a három nyomorult kő a ti szivetek. A harmincezer forintot ne keressétek, mert az csak ravaszság volt, gonoszságtok megbüntetésére. E helyett azonban azzal a jó tanáccsal szolgálok, hogy amíg éltek, soha se adjátok oda mindeneteket gyermekeiteknek. Isten javítson meg benneteket!”

(Vége.)

... melyet vidám vendégsereg környéke... Senki sem törődött vele, leányai... csak azt sem kérdezték tőle, hogy... magát. Mindenem látszotti, hogy ő... felesleges teher már itt.

Ebéd után a három testvér kiült a... szobára s a háziasszony, Erzsike... köztük a szót:

— Apát már eluntam. Nagyon kiáll... általán szokásai vannak. Lehette ben... nek annyi illedelem, hogy most már... vagyétek magatokhoz. En már nem... dom tovább.

Nekem nem lehet most, —... ndá Anna — elutazunk a férjem... el Balaton-Füredre.

Nálunk meg helyiség nincs —... veté Mariska. — Nincs hova ten... em az öregot. Az egyetlen fölösleges... zobámát átengedem a nevelőnek.

— Hát akkor mit csináljunk az... reggel?

— Elég erős még, hadd dolgozzék... ilyen öreg urak díjnokoskodni... káltak a megyénél s maguk szerzik... elmüket. Szerelném tudni, miért ne... helné ezt a mi apánk is? A munka... vezet és egészséges.

E pillanatokban meghuziák kívül a... ajtó csöngettyűjét.

Egy jól öltözött idegen uri ember... be a virágokkal tele ültetett ud... s egy kis drága művű ébenfa... ácskát hozott a hóna alait.

— Kit tesszik keresni? — kérdé... zsi mohó kíváncsisággal.

— Az öreg Kartalyi Péter urat —... tette az idegen.

— Ah — szólt elbigyesztett ajakkal... ana. — Hát még az öregot is ke... eshet valaki?

— Nem tudja másutt eligazítani a... gán-dolgait — panaszkodik Erzsike, ... az idegen felé fordult nyersen: ... Mi tesszik vele?

— Elhozta nekem az ékszerait, —... tette az idegen szerényen — amelye... rama bizott egykor, valamint ama... mincezer forintot, melyet nekem... szöszött.

— Most kellett volna látni, hogy... zott át a három gonosz leány... egy szempillantás alatt, hogy ro... be Erzsike a belső szobákba, ... esengő hangon kiabálva:

— Apám, apuskám! Jöjjön ki, ked... jó apuskám! Keresik valamit.

— Az öreg ur előcsoszogott nagy hi... rérel. „No ki az?” — mondá. —

— Ön az, kedves barátom! Tehát... ta azt a „csekélységet“. No men... be, majd megolvassom. Nem való... esmit a gyermekek előtt végezni. ... hamis ravaszkodással hunyorított... szemével, amint az idegent szo... vezeté, ki nemsokára a szek... nékül tért vissza.

— Nagy kópé ez a mi édes apánk... gyéz meg Mariska, amint az ide-

A szolgálati korhatár a 60 év. Az állások a beadott pályázatok alapján kinevezés útján töltenek be. — *K. V. Vámfalu.* Az 1098 L. beérkezett, másik értesítése nagyon fájdalmasan érintett. — *V. M. Mezőtelegd.* A lapért írjon az illető Budapestre, a másik kérdéssel lapunk foglalkozott s közelebbről írunk róla, könyvek elmentek, üdvözlét. *G. J. Déva.* A 90 L. bejött, rendben 1825 X. 1-ig, üdvözljük. — *Cs. L. Bolya.* Rendben 1926 I. 1-ig, a 12-ik szám megismételve. — *Patai Érszöllős.* Lapja bejött, bejelentettük, hátrálék 1923. VI. 1-től 130 L. üdvözlét. — *M. L. Lövete.* Köszönettel, sorra jön, mindenestre csak egyik oldalra, őszinte üdvözlötünk. — *L. P. Somkerék.* Pénzek még nem érkeztek be, cím javítva, őszinte üdvözlét. — *M. S. Erdőhegy.* Az erdélyi magánjog nem tesz különbséget ági (öröklött) és szerzett vagyon között. Ha tehát nem maradt végrendelet és nincs gyermek, akkor a vagyon 1/4 részét az özvegy örökli teljes tulajdonjoggal, míg a többi a szülők, vagy ezek nem léte esetén az oldallal rokonok (testvérek, vagy azok gyermekei, nagybátya). — *S. J. 135-ös. sz. előzetes Szóvat.* A törvény a lakások bérletét 1927 májusáig meghosszabbította, de azért a bérlő kilakoltatható, ha a törvény szerint járó felemelt bérösszeget nem hajlandó megadni, vagy a házbért nem fizeti meg pontosan. Ha az ügyvédje a kilakoltatási pert már megindította, tudja meg tőle, hogy a kilakoltatást milyen alapon kérte és hogy a perrel mi lett? Az üzletek bérlete a jelenlegi törvény szerint 1925 V. 1-én lejár, ha tehát a házban üzlethelyiség is van, ennek bérlője köteles az üzletet átadni. Kertre, gazdasági épületekre a meghosszabbítás nem vonatkozik, csak lakásokra. — *N. D. Székelyböd.* *Kecsketenyésztők címei:* Dr. Tompa Arthur Krasznahorvát, Szilágy m., saanenthali fajta; Eszterházy Miklós Mór gróf gazdasága Csákvár, Fejér m., saanenthali fajta; Füzy Aba Lemes, Sáros m., hófehér szarvatlan saanenthali fajta; Nádasdy Tamás gróf uradalma Nádasladány, Fejér m., saanenthali; Nyúltenyésztő Mintatelep Csillaghegy Budapest mellett; *Községek, ahol jelentékeny népies kecsketenyésztés van:* Csikmenaság, Kászonykabbalva, Kászonyújfalú és Szilágy megyében Inó és Kőd községek.

Ingyen kapja meg idej naptárunkat, ha két új előfizetőt szerez.

Apróhirdetések.

A Magyar Nép Kiadóhivatalánál előfizetőink által kevézemenyesen vásárolható könyvek (a könyv címe után az első szám a könyv bolti ára, a második az előfizetői ár, ha kiadóhivatalunkban veszik meg a könyvet, a harmadik, ha ajánlva, a negyedik, ha utánvétellel küldjük meg):

Vőfélykönyv, História könyv, Szavalókönyv, Földmérés kis könyve, Bokréta Jókai műveiből 15—10—14—15; Erdélyi Magyar Naptár 20—11—14—15; Betyár kendője 25—20—24—25; dr. Gyárfás Elemér: Bethlen Miklós kancellár 80—60—64—65; dr. Kristóf György: Jókai Mór élete 50—40—44—45; dr. György Lajos: Pásztorház Almanach 150—100—104—105; Gyallay Domokos: Föld, Népe 52—40—44—45; Lakner Ernő: Lelki harmat (r. k. imakönyv) 30—27—29—30; P. Olasz: Világproblémák 50—40—44—45; Benkő Anna: Gyermekmesék (képes) 70—50—54—55; Jánossy—Tóth: Körbe-körbe

(képes meséskönyv) 70—50—54—55; Walter Gyula: Izenet a világnak (versek) 50—40—44—45; Szigethy József; Országos Almanach 250—150—158—160. Szentgyörgyi István: Emlékeim: 100—80—84—85.

Előbbi árjegyzékeink érvénytelenek.

A vegetáció megindultával öntözze virágait Hary-féle „Flóra” növény és virág tápsó-oldattal. 1 csomag 10 adag 20 Lei. Kérje minden gyógyszer-tárban és drogériában. Készíti Hary Sándor gyógyszerész, Campeni-Topánfalva.

Jégbiztosítások szerzésére a szezon tartamára vidéken gazdakörökben, kiterjedt ismerettséggel bíró helyi és vidéki alkalmi üzletszerzők napidíj és magas jutalékkal keresteinek jól bevezetett biztosító társulat részére. Ajánlatok „Agilis” jeligére a kiadóba kéretnek.

Eladó dr. Nagy Endre-féle kigyó paszuly kg.-ként 100 L. Szász Ferenc Cămărașul deserl—Pusztakamarás, up. Sărmăș. Jud. Cojocna—Kolozm.

Cipészek szaklapja megrendelhető Babos Károlynál, Cluj—Kolozsvar, Str. Paia 87.

Bármilyen viszketegséget

és sömörös bőrbaját a test bármely részén, arcon, fejen, kezen, lábakon is megszüntet a

Dr. Biró-féle Antrasol Pasta

Teljesen ártalmatlan. Ne fogadjon el mást

1 tégely ára 30 lei.

Postán 3 tégelyt 100 lelért küldünk bérmentve.

Főraktár: Dr. BIRÓ GYÓGYSZERTÁR CLUJ, valamint minden vidéki gyógyszerertárban is kapható.

Erdélyi Bank és Takarékpénztár r.-t.

Cluj—Kolozsvar.

Fiókinézetel: Marosvásárhelyen, Tordán, Szászrégenben, Marosújváron és Csikszerezében.

A legelőnyösebben gyümölcsötet takarékbetétet.

A LEGJELŐSEBB NYOMTATVÁNYOK A „MINERVA” KÖNYVNYOMDAI MŰINTÉZETÉBEN KÉSZÜLNEK. CLUJ, STR. BARON L. POP. 5.

GERGELY FERENC

(Céptulajdonos DR. NEMES FERENC)

fűszer-, gyarmatárú-, termény-, gyarmatárú- és festékárú kereskedése.

Cluj—Kolozsvar. Telefon: 110

Nagyban! Kicsinyben!

Vetemény- és virágmagvak

Gazdasági magvak:

Lucerna, arankamentes, ólomzáró Répamagvak: Colossus, Sacharosa, Marath, Olajbogyó. Echinodori Phacelia elsőrangú mézelő növény. Fűszer eredeti skót angol perje Bübböngy, Baltacim, Dughagyma, Oltóviasz a legjobb minőségben. Almola, Endemoln, Sulfarol és más növényvédőszer.

Garantált fajazonosság és csiraképes

Kolozsvari Takarékpénztár

Hitelbank Részvénytársaság

Cluj—Kolozsvar, Piața Un.

(volt Mátyás Király-tér)

Alaptőkéje: 25,000,000

Tartaléka: cca 24,200,000

Fiókjai: Désen, Nicszszenmártonban, Gheorgheni, Marosvásárhelyen, Alsófehervármegyében, Alsófehervármegyeyel Bank és Takarékpénztár R.-T. Nagy-Torda-Aranyos Vármegyeyel Takarékpénztár R.-T. Udvarhelymegyeyel Takarékpénztár R.-T. Székelyudvarhely.

Áruraktáral a vasúti állomás mellett Betéteket elfogad, váltókat leszámít utalásokat teljesít. — Mindenféle banküzletet előnyösen végez. — Safe de Engedélyezett devizahely!

Babos és Társ

vaskereskedés

Regina Maria

21. sz.

Legjobb felszerelt gazdálkodási gép, aka, borona és akkumulátor, vadászöltények.

A szerkesztésért felel: GYALLAY DOMOKOS

A kiadásért felel: PETRES KÁLMÁN

Kiadóhivatali igazgató.

Kiadja a „Magyar Nép” kiadóhivatala. — Ny. a Minerva r.-t. könyvnyomda műintézetében. Cluj, Str. Baron L.